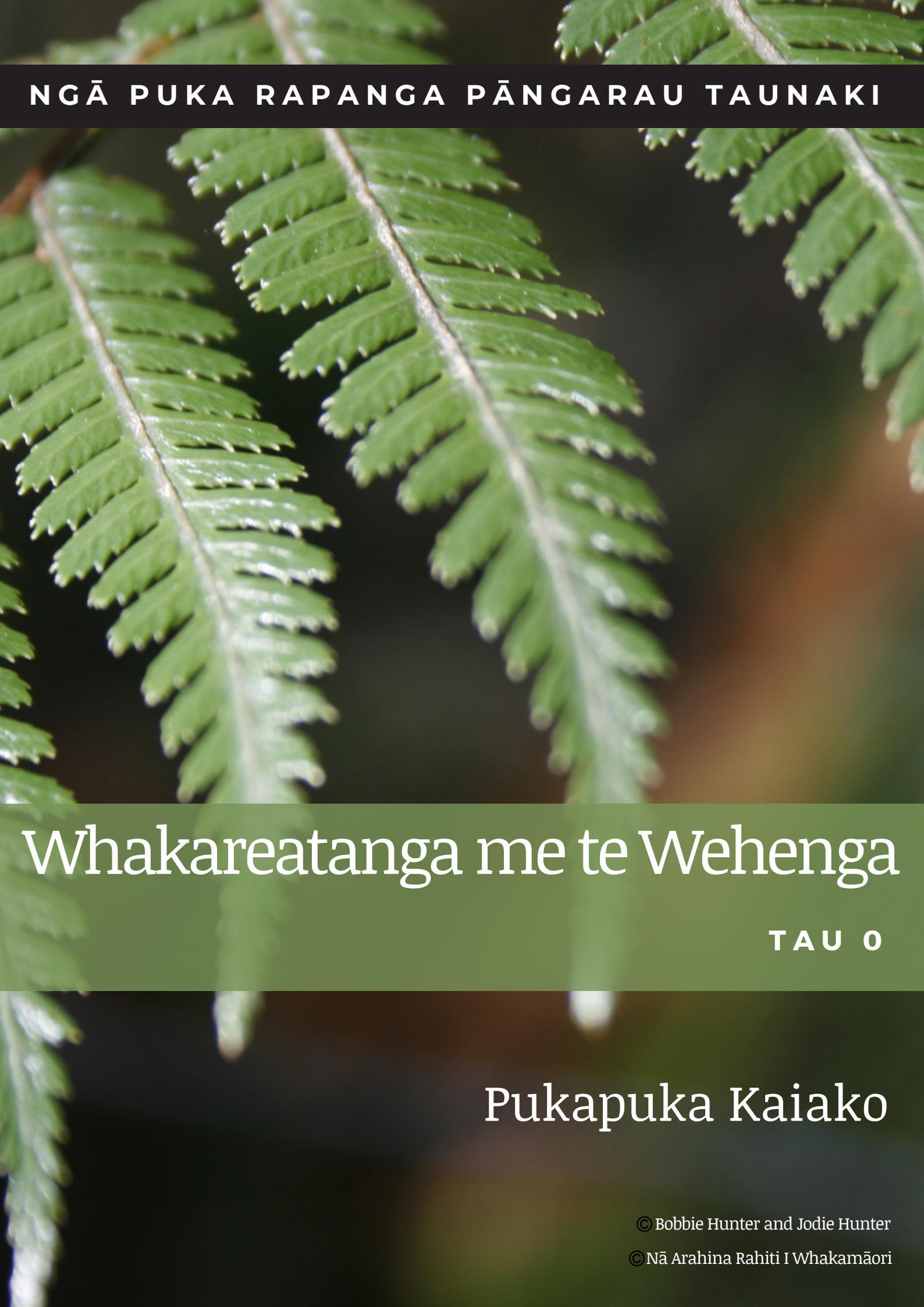

A close-up photograph of several green fern fronds, likely from a Pūkaiako (Pteris caudata), showing the intricate, feathery structure of the leaves. The fronds are vibrant green and appear slightly wet, with some water droplets visible. The background is dark and out of focus.

NGĀ PUKA RAPANGA PĀNGARAU TAUNAKI

Whakareatanga me te Wehenga

TAU O

Pukapuka Kaiako

© Bobbie Hunter and Jodie Hunter

© Nā Arahina Rahiti I Whakamāori

Rapanga 1

Kei te takaro a Aroha rāua ko Tui ki ngā taera. E rua ā rāua taera tapawhā rite. Ka hanga rātou i tētahi tauira, kia hono ai ngā taera.

Ka taea e koe te hanga i tētahi tauira pēnei i tā rāua?
Ka taea e koe te tuhi i tāu ake tauira?

Ināianei, e whā ngā tapawhā a Aroha rāua ko Tui. Ka taea e koe te hanga i tētahi tauira mā ngā tapawhā e whā, kia hono ai ia taera ki ētahi atu e rua?

Ka taea e koe te tuhi i tāu ake tauira?

Hei āwhina i te kaiako

Ngā Mahi Whakataki:

Timatahia mā te whakawhiwhi i ngā ākonga ki tētahi pēke o ngā mea i whakamahia i te mahi motuhake.

Tūhono ngā ākonga ki te pātea, kātahi ka tonoa rātou ki te tatau i te kohinga, me te kākahu i ngā rōpū (hei tauira, ki ngā paerewa rua, rima, tekau, me ērā atu).

Kia tuhi rātou i te ara i tatau ai rātou i te kohinga—ka taea e rātou te whakamahi i ngā tohu tēnā, he tohu tākupu rānei, hei tuhi ngā kōrero. Ko te kaupapa he whakawhanake i te mōhio ki ngā tau me ngā rautaki tatau.

Rauemi Rongoā:

Hoatu ki ngā ākonga ngā tile 2D, kāore he rārangi pepa, hei rongoā mō ngā rōpū ki te whakahaere. Mā ēnei e āwhina i te kite i te tatau i ngā rōpū.

Aroturuki:

I te wā e mahi ana ngā ākonga i te mahi, tirohia mēnā kei te whakarite rātou i ngā tile ā-rongoā, ki te rārangi, kia noho te tīhei.

Tirohia mēnā kei te hanga rātou i ngā whakariterite hanganga i taea ai e rātou te tatau i ngā rōpū.

Whakaurunga:

Anei tonu ka tonoa ngā ākonga ki te mea ki te hāngai me te whakariterite ki ngā hāngā kiri, ki a mea tuwhera, ka ērā i hangarau tohu i te kohinga (pērā i ngā paerewa).

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā mea kei roto i tētahi huinga kia whiwhi ai i tētahi tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore – ka noho rite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaraupapa, te whakaatu rānei.

He tauira kei roto i te hanga o ngā tau.

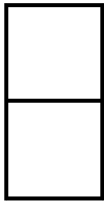
Ka taea te whakarōpū i ngā mea kei roto i tētahi huinga mā ngā rōpū e rua, e whā rānei, kia whiwhi ai i tētahi tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore – ka noho rite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaraupapa, te whakaatu rānei.

Ka taea e tētahi huinga whakaritenga (array) te whakaatu i tētahi rōpū.

Wā toha

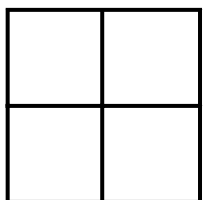
Tīmata mā te kōwhiri i ngā ākonga hei whakaatu i ngā huarahi e rua (whakapae, poutū) i whakamahia e rātou ki te whakatakoto i ngā tāera.

Pātai atu ki ngā ākonga mēnā he ōrite, he rerekē rānei te whakaaturanga whakapae me te poutū. Arahina rātou ki te kite he ōrite tonu ahakoa te ahunga e whakatakotoria ai.

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i te whakaaturanga mata tūtohi, kātahi ka whakataurite ki te tauira. Tukurua tēnei tukanga kia tika rā anō te tuhinga.

Mō te mahi tuarua, tuhia ngā ākonga e hanga ana i tētahi tapawhā mai i ngā tāera, kātahi ka aro atu ki tēnei āhuratanga. Tonoa ngā ākonga katoa ki te hanga i tētahi tapawhā mai i ngā tāera. Tonoa ngā ākonga katoa ki te hanga i tētahi tapawhā mai i ngā tāera.

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i tētahi whakaaturanga o te tapawhā, ā, tuhia ngā ākonga e tuhi ana i tēnei āhua kia whai whakaritenga. Whakapakarihia te tuhi a ngā ākonga kia tika tonu te āhua.

Hono

Tangohia ngā taera, ā, tonoa ngā ākonga ki te tuhi i runga i tētahi pepa pātea he pēhea te āhua o ngā tapawhā e whā ka whakanohoia ki te hanga i tētahi tapawhā nui.

Ngā tini mata o te Marautanga

6 Marama

Kei te ako te mokopuna ki te:

-whakaputa wawe i te maha o ngā taonga o tētahi rōpū, ki te 5

Ngā Paheho

-honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Tapawhā, taha, rārangi, tūāpapa, whakapae, poutū.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakaatuhia he mātiti i runga i te huarahi whaitake.

Rapanga Motuhake

Tīpakohia ia pēke, ā, tatau i ngā rōpū te nui o ngā mea kei roto i te pēke.

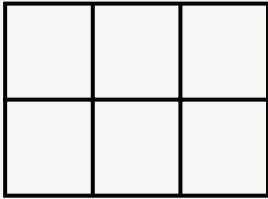
Tuhi i te ara i tatau ai i ngā mea.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 2

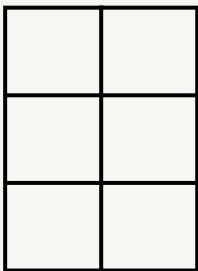
Kua hangaia e au he mātitī nui:

I pēhea taku mahi i tēnei? He aha tā mātou ingoa?

Hangaia te mātitī mā te whakamahi i ngā tāpa tapawhā.
E hia ngā tāpa i hiahiatia e koe? Tāhoputia tēnei.

Kua hangaia e au tētahi atu mātitī:

E hia ngā tapawhā o tēnei mātitī?
He pēhea te pānga ki te mātitī tuatahi?
Hangaia te mātitī mā te whakamahi i ngā tāpa tapawhā.

Tāruatia ngā mātitī e rua ka tātuhi i ēnei.

Hei āwhina i te kaiako

Me whakawātea ngā tāpa Ahu-2, ngā tapawhā pepa rānei hei rāwekeweke mā ngā ākonga.

I te haerenga o te tūmahi tuatahi, whakangāwari i ngā ākonga ki te tārua i te mātitī mā te whakamahi i ngā tapawhā, tāpa rānei, ka tataui i ēnei ki tētahi rōpū.

Tautoko i ngā ākonga ki te whakamahi i te reo hei whakaahua i ngā rōpū o ā rātou whakamārama.

Āta tirohia e te ākonga te mātitī ahakoa ko tēhea ahunga e whakanohoia ana.

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i tā rātou whakaaturanga mātitī me te whakataurite ki te tauira. Tukuruatia kia tika rā anō te tātuhi.

Ko te arotahi o tēnei ngohe kia whakawhanake ngā ākonga i te whakaaro hanganga.

Mō te ngohe takitahi, whai tapawhā, tāpa, me ngā rākau paraka hukapapa.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tataui i ngā mea kei roto i tētahi huinga kia whiwhi ai i tētahi tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore – ka noho rite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaraupapa, te whakaatu rānei.

He tauira kei roto i te hanga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā mea kei roto i tētahi huinga mā ngā rōpū e rua, e whā rānei, kia whiwhi ai i tētahi tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore – ka noho rite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaraupapa, te whakaatu rānei.

Ka taea e tētahi huinga whakaritenga (array) te whakaatu i tētahi rōpū.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatahi, tīmata mā te tīpako i ngā ākonga ki te tiritiri ko wai i tatau ngā tapawhā ki ngā rōpū, ā, ka whakaahua i te mātiti e ono ngā tapawhā nā te mea e rua ngā rōpū e toru, e toru rānei ngā rōpū e rua. Ki te kore he ākonga, whakaahuatia pēnei, kātahi ka whakamōhiotia tēnei reo me te whakaahuatanga ki ngā ākonga. Whakatauiria me pēhea te hopu i tēnei.

Mō te tūmahi tuarua, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri e kite ana he ōrite te maha o ngā tapawhā o te mātiti me te kore tatau, engari kei roto i tētahi takotoranga rerekē.

Ina tāngia e ngā ākonga te whakaaturanga mātiti, tonoa rātou kia whakataurite ki te tauira. Tukuruatia kia tika rā anō te tātuhia.

Hono

Tangohia ngā mātiti ka pātai atu ki ngā ākonga kia tātuhia ki tētahi pepa pātea he pēhea te āhua o ngā mātiti e rua. Tonoa ngā ākonga ki te whakaahua he pēhea te ōrite, te rerekē rānei o ngā mea i tātuhia e rātou ki te mātiti. Tonoa rātou kia tāngia anō mai i te pūmahara kia tika rā anō.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakaahuatia tētahi huānga ki te whakareatanga.

Mōhio ki ngā huānga ōrite i roto i te whakareatanga.

Whakaatu i tētahi mātiti i runga i te hanganga.

Rapanga Motuhake

Kei te tākaro tāpa a Aria rāua ko Arahina. E whā ngā tāpa tapawhā e ōrite ana. Ka hangaia e rātau he tauira kia hono tahi ai ngā tāpa ki ngā taha e rua.

Hangaia te tauira ki ō tāpa.

Whakamahia ngā rākau paraka hukapapa hai hanga i te tauira.

Tāngia te āhua o te tauira.

Hangaia tāu ake tauira me ngā tāpa e 4.

Whakamahia ngā rākau paraka hukapapa hai hanga i te tauira.

Tāngia te āhua o te tauira.

Ngā tini mata o te Marautanga

6 Marama

Kei te ako te mokopuna ki te:

-whakaputa wawe i te maha o ngā taonga o tētahi rōpū, ki te 5

Ngā Paheho

-honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Tapawhā, taha, rārangi, tūāpapa, whakapae, poutū.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 3

Kei te tākaro a Bobbi rāua ko Leesa ki ngā tāpa. E ono ngā tāpa tapawhā e ōrite ana. Ka hangaia e rātou he mātiti kia hono tahi ai ngā tāpa, ka taea e koe te hanga mātiti ki ō tāpa kia honoa tahitia?

Ka taea e koe te tuhi i te tauira i hangaia e koe ki ō tāpa?

Me ngana ki te tuhi i ēnei mātiti:

He mātiti e 3 mā te 3

He mātiti e 2 mā te 4

He mātiti e 4 mā te 3

Hei āwhina i te kaiako

Me whakawātea ngā tāpa Ahu-2, ngā tapawhā pepa rānei hei rāwekeweke mā ngā ākonga.

Homai he pepa mātiti mō te hunga e uaua ana ki te tā i ngā whakaaturanga. I te haerenga o te tūmahi tuatahi, tirohia mēnā kua whakatakotoria whakapaetia, poutū rānei ngā ākonga i ngā tāpa, ā, kei roto hoki i tētahi raina.

Pātai atu ki ngā ākonga mēnā he ōrite, he rerekē rānei te whakaaturanga whakapae me te poutū. Kia aro atu rātou ki te ōrite ahakoa ko tēhea ahunga e whakanohoia ana.

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i tā rātou whakaaturanga mātiti me te whakataurite ki te tauira. Tukuruatia kia tika rā anō te tātuhi.

Hoatu ki ngā ākonga he pepa mātiti, he tapawhā rānei mēnā he uaua ki a rātou te tā i ngā mātiti.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Wā toha

Tīmata mā te tīpako i ngā ākonga ki te tiritiri i ngā huarahi rerekē e rua (whakapae, poutū) kua whakaritea e rātou ngā tāpa. Tauira e whakaahua ana i ngā rōpū tāpa mā te whakamahi i te reo pēnei i te 6 mā te 1, 2 mā te 3, 3 mā te 2, 1 mā te 6.

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i tā rātou whakaaturanga mātitī me te whakataurite ki te tauira. Tukuruatia kia tika rā anō te tātuhī.

Hono

Ka taea e koe te whakamahi i ēnei rākau hei hanga i ngā mātitī ōrite i hangaia e koe ki ngā tāpa?

Whakaratohia he rākau paraka hukapapa ki ngā ākonga.

Whaingā ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi mātitī i runga i te hanganga.

Rapanga Motuhake

Tāngia ēnei mātitī i te tuatahi, kātahi ka mahia ki ngā rākau paraka hukapapa.

He mātitī e 2 mā te 5

He mātitī e 4 mā te 2

He mātitī e 3 mā te 3

He mātitī e 5 mā te 2

Ngā tini mata o te Marautanga

6 Marama

Kei te ako te mokopuna ki te:

-whakaputa wawe i te maha o ngā taonga o tētahi rōpū, ki te 5

Ngā Paheho

-honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Ngā tapawhā, taha, haupae, tiwae, whakapae, poutū, rōpū.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 4

E hia ngā ira?

Tāngia tētahi pikitia o te huānga me te whakapūkete i ngā tau i whakamahia hei kimi i te maha o ngā ira.

Hei āwhina i te kaiako

Tīmata mā te whakamahi i tētahi tāpare tekau pātea. Pātai atu ki ngā ākonga e hia ngā tapawhā katoa mā te whakaaro i te wehe i te tāpare tekau ki te maha o ngā wāhanga ōrite. Pātai, he aha te huarahi tere rawa hei mahi i tēnei?

Whakaaturia ki ngā ākonga he huānga ira 3 mā te 3. Tonoa ngā ākonga ki te whakaaro me pēhea te wehe i tēnei kia kitea ai te katoa o ngā ira.

Hoatu ki ngā ākonga he kāri ira me te tono kia mahi rātou e hia ngā ira mā te whakamahi i ngā rautaki whakarōpū.

Tautoko i ngā ākonga ki te whakarōpū i tua atu i te tatau mā tētahi.

Whakatenatena, kia kite hoki i ngā ākonga e tatau ana, e kōmaka ana rānei mā te whakamahi i ngā rōpū. Miramiratia tēnei ki ngā ākonga katoa.

Whakatauiria me pēhea te whakamahi i ngā rerenga tau hei hopu i ngā whakarōpūtanga.

Mō te ngohe takitahi, me wātea ngā kaitatau.

Wā toha

Mō te tāpare tekau, tīpakohia ngā ākonga e tohu ana i te tekau hei tīwae e rima o ngā tīwae e rua, e rua rānei o ngā tapawhā e rima. Ki te kore ngā ākonga e huatau i tēnei, me whakatauiria me pēhea e taea ai te whakaatu i te tekau pēnei.

Mō te huānga 3 mā te 3, tīpakohia ngā ākonga ki te tiritiri i ngā rongoā kua whakamahi rōpū. Whakapūketetia ngā rongoā.

Mō ngā kāri ira, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua whakamahi rōpū i roto i ā rātou rongoā. Whakapūketetia ngā rōpū mā ngā rerenga tau.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ko te rahinga he huanga o tētahi huinga ahanoa, ā, ka whakamahia e mātou ngā tau (e whakaaturia ana e ngā kupu me ngā tohu) hei whakaingoa i ngā rahinga tauwhāiti.

Ka taea te pirau i te rahinga (katoa) ki ngā wāhanga rerekē, ka taea te tito i ngā wāhanga hei hanga i te katoa.

Hono

Ka taea e koe te tā i ngā huānga ira e rua hei tohu i te 4 mā te 3.
Whakamahia ngā ira iti mō tētahi, ngā ira nui mō tētahi.

He aha te ōrite, he aha hoki te rerekē?

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakaahuatia me pēhea e taea ai te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Rapanga Motuhake

Ka taea e koe ēnei huānga te hanga mā te whakamahi i ngā kaitatau me te tātuhi? Whakapūketetia tētahi rerenga tau ōrite.

3 mā te 2

3 mā te 3

4 mā te 2

2 mā te 5

3 mā te 5

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

*Whakarea me te
whakawehe mā te toha
ōrite taonga me te
whakarōpū, ka tatau ai.*

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

*Ngā kupu tau, haupae,
tīwae, huānga,
whakarea.*

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 5

He pai ki a Talia te tatau. Ka taea e koe te āwhina i a ia ki te tatau i te maha o ana keke i runga i te huarahi tere rawa e taea e koe?

Ka aha mēnā ka kite ia i ētahi atu mea? Ka taea e koe te āwhina i a ia ki te tatau e hia tāna e kite ana i tēnei wā?

Hei āwhina i te kaiako

Whai paraka unifix, kupiki honomaha rānei. Me hono tahi ngā kupiki ki ētahi atu tae me ngā huinga e rua. (hei tauira, kotahi whero, kotahi mā auau). Mo te raruraru tuatahi, e ono katoa ngā kupiki. Tonoa ngā ākonga ki te whakamahi i ā rātou kupiki hei tārua i tō tauira e 6 kupiki me te toru o ia tae. Āwhinatia ngā ākonga kia kite he mea hanga ngā keke ki ngā wāhanga o ia wāhanga, kotahi te kupiki o ia tae. Karangatia ia wāhanga ko te wae tukurua.

Tukuruatia te mahi ki ngā kupiki hono e 10, kātahi ka tukuruatia ki ngā kupiki 14.

Āwhinatia ngā ākonga kia kite i te maha o ngā kupiki e tohu ana i ngā keke katoa, e hia hoki ngā kupiki o ia tae mā te whakamahi i te chunking. He hipanga hira te Chunking ki te whakarōpū, kua ki te tatau mā tētahi.

Kimihia ngā ākonga e whakamahi ana i te 'maha' hei whakaahua i ngā wāhanga me te whakapakari i tēnei reo.

Mō te tūmahi takitahi, me whiwhi koe i ngā raru o raro nei me ngā ahanoa hei tatau mā ngā ākonga.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e āhei ana ki te whakamārama i te wehenga mā te rua, ā, whakamahia tēnei hei tatau mā te rua, kua ko te kotahi ki te kotahi.

Hono

Tāngia he pikitia o ngā keke tekau e kitea ana e Talia. Ināianei tāngia he porowhita huri noa i ia rōpū o ngā keke e rua.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tatau i roto i ngā rōpū.

Whakarōpūtia ngā ahanoa ki te 10 mā ngā huarahi rerekē.

Whakamahia te whakarōpū hei whakaoti i ngā raru tāpiri, whakarea hoki me te kore tatau i ia ahanoa.

Whakaatu, whakamārama, whakatautika hoki i ngā whakarōpūtanga tau i waenga i te 0-10 mā te whakamahi i ngā pikitia, ngā tau, me ngā kupu.

Rapanga Motuhake

Kei te tākaro anga a Martha rāua ko Milli

He aha te huarahi tere rawa e taea ai e rātau te tatau i ngā anga katoa?

Ka aha mēnā ka kite rātou i ētahi atu mea?

Ka taea e koe te āwhina i a rātou ki te tatau e hia e kitea ana e rātou ināianei?

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

*Whakarea me te
whakawehe mā te toha
ōrite taonga me te
whakarōpū, ka tatau ai.*

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

*Ngā wā, whakarea,
ōrite, tukurua,
whakawehenga,
whakareatanga, maha,
rua, taurua, haurua*

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 6

E kohikohi ana a Mere i ngā māpere. Ka whakatau a ia e hiahia ana ia ki te kite e hia ngā māpere kua kohia e ia. Ka taea e koe te āwhina i a ia?

Hei āwhina i te kaiako

Whai paraka unifix, kupiki honomaha rānei. Me hono tahi ngā kupiki ki ētahi atu tae me ngā huinga e rua. (hei tauira, kotahi whero, kotahi mā auau). Mō te raruraru tuatahi e waru katoa ngā kupiki. Tonoa ngā ākonga ki te whakamahi i ā rātou kupiki hei tārua i tō tauira o ngā kupiki e 8 me te 4 o ia tae. Āwhinatia ngā ākonga kia kite kua wehewehea ngā māpere, ā, ko ia wāhanga e tohu ana i tētahi kupiki o ia tae (ka taea te whakaahua he māpere kikorangi me te māpere kākāriki). Karangatia ia wāhanga ko te wae tukurua.

Tukuruatia te mahi ki ngā kupiki hono 12.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite e hia ngā kupiki e tohu ana i ngā māpere katoa, e hia hoki ngā kupiki o ia tae mā te whakamahi i te chunking. Ko te whakapakari i taua wāhanga takirua he hipanga hira ki te whakarōpū, kaua ki te tatau mā tētahi.

Kia mōhio ki ngā ākonga e whakamahi ana i te 'maha' hei whakaahua i ngā wāhanga me te whakapakari i tēnei reo me te tauira ki ngā kupu mō ngā ākonga.

Mō te tūmahī takitahi, whakamahia ngā kaitatau porohita hei tohu i ngā kāri me ngā anga. Me whai pēke kaikaute i waenga i te 12-16 ngā kaikaute hei kōwhiri mā ngā ākonga.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e āhei ana ki te whakamārama i te wāhanga mā te rua, ā, pēhia ngā ākonga ki te whakamahi i tēnei hei tatau mā te rua, kaua ko te kotahi ki te kotahi.

Hono

Tonoa ngā ākonga ki te tuhi i ā rātou ake pikitia o te tauira me te porowhita i ngā whakarōpū tokorua.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakamahia te whakarōpū hei whakaoti i ngā raru whakarea me te kore tatau i ia ahanoa.

Tatau i roto i ngā rōpū.

Whakarōpūtia ngā ahanoa ki te 10 mā ngā huarahi rerekē.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Whakaatu, whakamārama, whakatautika hoki i ngā whakarōpūtanga tau i waenga i te 0-10 mā te whakamahi i ngā pikitia, ngā tau, me ngā kupu

Rapanga Motuhake

Kei te kōmaka a Jason rāua ko Niu i a rāua kārī.

He aha te huarahi tere rawa e taea ai e rātou te tatau i ā rātou kārī katoa?

Ka aha mēnā ka kitea e rātou e 2 anō?

Ka taea e koe te āwhina i a rātou ki te tatau e hia ō rātou ināianeī?

Kei te tatau a Nola rāua ko Shaz i o rāua anga.

He aha te huarahi tere rawa e taea ai e rātou te tatau i ngā anga katoa?

Ka aha mēnā ka kitea e rātou e 4 anō?

Ka taea e koe te āwhina i a rātou ki te tatau e hia ō rātou ināianeī?

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

*Whakarea me te
whakawehe mā te toha
ōrite taonga me te
whakarōpū, ka tatau ai.*

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

*Ngā wā, whakarea,
ōrite, tukurua,
whakawehenga,
whakareatanga, maha,
rua, taurua, haurua*

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 7

Kai te tiritiri a Hana rāua ko Sima i tētahi pēke e 12 ngā pīni. Mēnā ka tika te tiritiri i a rātou, e hia ngā mea ka whiwhi rātou?

Whakaaturia me pēhea e taea ai e koe te whakaoti i te tūmahi mā ngā huarahi rerekē.

Mēnā ka uru atu hoki a Leon ki a rātou, e hia rātau ka whiwhi?

Whakaaturia me pēhea e taea ai e koe te whakaoti i te tūmahi mā ngā huarahi rerekē.

Mēnā e whā ngā hoa katoa, e hia ngā hoa ka riro i a rātou?

Whakaaturia me pēhea e taea ai e koe te whakaoti i te tūmahi mā ngā huarahi rerekē.

Hei āwhina i te kaiako

Mō te whakarewatanga, me whai kaitatau i raro i tētahi kāri, ā, kia 3 hēkona noa iho te kite i ngā tamariki i mua i te taupoki (kia kore ai e whai wā ki te tatau) ka pātai atu ki a rātou e hia ngā kaitatau i kitea e rātou. Whakanohoia ngā kaitatau ki ngā whakarōpū tokorua, kaua matapōkeretia.

Me whakawātea ngā kaitatau, ngā pīni rānei hei whakamahi mā ngā ākonga hei whakatauiria i te raruraru.

Whakangāwari i ngā ākonga kia mōhio he tere ake, he ngāwari ake hoki te whakamahi i te hanganga hei whakaoti i ngā tūmahi i te tatau, i te whakamahi rānei i te whakamātautau me te hapa.

Mō te tūmahi tuarua, tautokona ngā ākonga kia mōhio he rerekē te hanganga mō te wehe ki ngā rōpū e 3 i te whakawehe ki ngā rōpū e 2.

Whakangāwari i ngā ākonga ki te whakamahi i ngā huarahi whakawehe mō te tūmahi tuarua me te tuatoru.

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i tētahi huānga i roto i te tūhono. Tuhia e te kaiako ngā tohu hei tohu i ngā whakarōpūtanga.

E arotahi ana tēnei tūmahi ki te whakawehe i tētahi kohinga ahanoa ki te maha o ngā rōpū ōrite. E kīia ana tēnei ko te wehenga tiritiri, te wehenga wāhanga rānei.

Mō te mahi takitahi, me whakawātea ngā kaitatau, ngā pīni tiēre rānei.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatahi, ka taea e ngā ākonga te whakaoti i te tūmahi mā ngā huarahi rerekē pēnei i raro nei. Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua whakamahi i tētahi huarahi hanganga hei wehe i ngā pīni. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauirā tēnei mō ngā ākonga.

Mō te tūmahi tuarua, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua whakaoti i te tūmahi i runga i te āhua hanga. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauirā tēnei mō ngā ākonga.

Mō te tūmahi tuatoru, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauirā tēnei mō ngā ākonga.

Ka taea e ngā ākonga te tiritiri i ngā pīni kia 1, kia 2 rānei i te wā kotahi.

Ka taea e ngā ākonga te hanga kia 2 ngā rōpū jellybeans me te tatau e hia kei roto i ia rōpū.

Ka taea e ngā ākonga te puru i ngā pīni ki te haupae me te wehe ki waenganui.

Ka taea e ngā ākonga te hanga huānga 2 ki te 6 e whakaatu ana i ngā rōpū e rua o te 6 (hanganga).

Tērā pea ka maumahara ngā ākonga ko ngā 6 e rua ka 12 (hanganga).

Hono

Tāngia he pikitia o tō tiritiri i ngā pīni 12 i waenganui i ngā tamariki e 2, 3, me te 4. Ki te kore he ākonga e tuhi huānga me whakatauirā i tēnei.

[Ka whakatauirā te kaiako ki te hopu i tēnei hei wehenga i raro i te pikitia mō ngā tamariki hei taurā, $12 \div 2 = 6$; $12 \div 3 = 4$, $12 \div 4 = 3$]

Ka aha mēnā ka ngana koe ki te tiritiri tika i ngā pīni 12 i waenganui i ngā tamariki e 5?

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Wehewehe, ōrite ngā rōpū, te wehenga, te huānga, ngā huinga.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Wehea tētahi huinga ahanoa kia rua me te toru.

Whakamahia te whakarōpū hei whakatika i ngā raru whakawehenga me te kore tatau i ia ahanoa.

Tatau i roto i ngā rōpū.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Rapanga Motuhake

Kai te tiritiri a Hana rāua ko Sima i tētahi pēke e 8 ngā pīpī. Mēnā ka tika te tiritiri i a rātou, e hia ngā mea ka whiwhi rātou?
Tāngia he pēhea tō whakaoti i te tūmahi mā te huānga.

Mēnā e 4 ngā hoa hei tiritiri i ngā pīni e 8, e hia ka riro i a rātou?
Tāngia he pēhea tō whakaoti i te tūmahi mā te huānga.

Kai te tiritiri a Hana rāua ko Sima i tētahi pēke e 6 ngā pīni tiēre. Mēnā ka tika te tiritiri i a rātou, e hia ngā mea ka whiwhi rātou?
Tāngia he pēhea tō whakaoti i te tūmahi mā te huānga.

Mēnā e 3 ngā hoa hei tiritiri i ngā pīni e 6, e hia ka whiwhi rātou?
Tāngia he pēhea tō whakaoti i te tūmahi mā te huānga.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 8

E 10 tama kai roto i te rōpū sasa. E hiahia ana te kaiārahi kia noho rātau i roto i ngā rōpū ōrite e rima. E hia ngā tama kei ia rōpū?

Ka aha mēnā e hiahia ana te kaiārahi kia noho rātau i roto i ngā rōpū ōrite e rua? E hia ngā tama kei ia rōpū?

E 9 tama kai roto i te rōpū pahū. Kotahi tonu te taonga e whakatangi ana ia tama – he pahū nui, he rūrū, he pahū iti rānei.

He ōrite te maha o ngā tama e whakatangi ana i ia taputapu. E hia ngā tama e whakatangi ana i ia taputapu?

Hei āwhina i te kaiako

I mua i te whakarewatanga, mahia he tatau waiata takirua tīmata mai i te kore. Tuhia ki te papa pēnei i te papa:

2	4	6	8	10
12	14	16	18	

Tonoa ngā ākonga kia tautohu i ngā tauira i roto i te tatau.

Whakaritea he kaitatau hei whakamahi mā ngā ākonga hei whakatauiria i te raru.

Whakangāwari i ngā ākonga kia mōhio he tere, he ngāwari ake hoki te whakamahi i te hanganga me te huānga hei whakaoti i ngā tūmahi i te tatau, i te whakamahi rānei i te whakamātautau me te hapa.

Mō te tūmahi tuarua, ka taea te whakamahi i ngā kaitatau tātuhi, tae rerekē rānei (hei tohu i ngā taputapu rerekē).

Whakangāwari i ngā ākonga ki te whakamahi i ngā huarahi whakawehe hanganga.

I roto i te tūhono, tautokona ngā ākonga kia kite he ōrite ngā mahi e rua, engari, mā te whakareatanga ka huihuia ngā rōpū, ā, mō te wehewehenga ka wehewehea. Ko te tikanga o tēnei he tauaro, he kōaro rānei te whakareatanga me te wehenga. Whakamahia tēnei ariā hei miramira mēnā e mōhio ana koe e 3 ngā rōpū o te 3 ko te 9, ka mōhio hoki koe ko te 9 i wehea ki te 3 ko te 3.

E arotahi ana tēnei tūmahi ki te whakawehe i tētahi kohinga ahanoa ki te maha o ngā rōpū ōrite. E kīia ana tēnei ko te wehenga tiritiri, te wehenga wāhanga rānei.

Mō te tūmahi takitahi, me whakawātea ngā kaitatau.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatahi, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua kite i ngā rōpū e rima o te tokorua, kua raunaha rānei i ngā kaitatau ki tētahi huānga mā te hanganga 2 x 5. Mā tēnei hanganga hoki rātou e āwhina kia kite mēnā e 2 noa iho ngā rōpū, e 5 kei ia rōpū. Mēnā kāore anō ngā ākonga kia whakamahi i tētahi huānga, whakatauirā tēnei mō rātou.

Mō te tūmahi tuarua, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua kite i ngā rōpū e toru o te toru, kua raunaha rānei i ngā kaitatau ki tētahi huānga mā te hanganga 3 x 3.

Hono

He pēhea te wehewehenga e ōrite ana ki te whakareatanga?

He aha te rerekētanga o te wehewehenga i te whakareatanga?

Me pēhea e taea ai e koe te wehe i ngā tau e rua?

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Wehea tētahi huinga ahanoa mā te rima me te toru.

Whakamahia te whakarōpū hei whakatika i ngā raru whakawehenga me te kore tatau i ia ahanoa.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Āhukahuka me te whakaahua i te whanaungatanga i waenga i te whakareatanga me te wehewehenga.

Rapanga Motuhake

E 14 tama kai roto i te rōpū sasa. E hiahia ana te faiaoga kia noho rātau ki roto i ngā rōpū ōrite e rua. E hia ngā tama kei ia rōpū?

Ka aha mēnā e hiahia ana te faiaoga kia noho rātou ki ngā rōpū ōrite e rua? E hia ngā tama kei ia rōpū?

E 12 ngā tama i roto i te rōpū pahū. Kotahi tonu te taonga e whakatangi ana ia tama – he pahū nui, he rūrū, he pahū iti rānei. He ōrite te maha o ngā tama e whakatangi ana i ia taputapu. E hia ngā tama e whakatangi ana i ia taputapu?

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Tau 2

Tikanga o te tau whakarea, te tau e whakareatia ana, te tauwehe me te tau whakawehe

Whakarea me te whakawehe mā te whakarōpū me te tatau māwhitiwhiti.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Wehewehe, ōrite ngā rōpū, te wehenga, te huānga, ngā huinga.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 9

E 12 ngā pīni tiēre o Teejay. E hiahia ana a ia ki te tiritiri ki ōna hoa, a, ka hoatu ki a rātau kia 2 ia. E hia ngā hoa ka taea e ia te tiritiri ki a rātau?

E hia ngā hoa ka taea e Teejay te tiritiri i ana tīpīni ki a ia mēnā ka whakatau ia ki te hoatu kē i te 3 ki a rātau?

E hia ngā hoa ka taea e Teejay te tiritiri i ana tīpīni ki a ia mēnā ka whakatau ia ki te hoatu kē i te 4 ki a rātau?

Hei āwhina i te kaiako

Me whakawātea he kaitatau, he pīni rānei hei whakatauira mā ngā ākonga i te raruraru.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite he tere ake, he ngāwari ake hoki te whakamahi i te hanganga hei whakaoti i ngā tūmahi i te tiritiri takirua, i te whakamahi rānei i te whakamātau me te hapa.

Whakangāwari i ngā ākonga ki te whakamahi i ngā huarahi whakawehe mō te tūmahi tuarua me te tuatoru.

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i tētahi huānga i roto i te tūhono. Mēnā e hiahia ana, ka taea e ngā ākonga te whakatauira i te huānga ki ngā kaitatau, kātahi ka tuhi i tēnei. Tuhia e te kaiako ngā tohu hei tohu i ngā whakarōpūtanga.

E arotahi ana tēnei tūmahi ki te tango auau i tētahi rōpū mai i te tau tapeke kia kore rā anō he mea e toe ana. E kīia ana tēnei ko te wehenga tangohanga, te wehenga whakahua rānei.

Mō te mahi takitahi, me whakawātea ngā kaitatau, ngā pīni tiēre rānei.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatahi, ka taea e ngā ākonga te whakaoti i te tūmahi mā ngā huarahi rerekē pēnei i raro nei. Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua whakamahi i tētahi huarahi hanganga hei wehe i ngā pīni. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauira tēnei mō ngā ākonga.

Mō te tūmahi tuarua, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua whakaoti i te tūmahi i runga i te āhua hanga. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauira tēnei mō ngā ākonga.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatoru, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga. Ki te kore ngā ākonga e whakaoti i te tūmahi i runga i te hanganga, whakatauirā tēnei mō ngā ākonga.

Ka taea e ngā ākonga te tiritiri i ngā pīni kia 2 i te wā kotahi.

Ka taea e ngā ākonga te tataui i ngā pīni ki te 2 me te aroturuki i ngā rōpū i tauria e rātou.

Ka taea e ngā ākonga te hanga huānga 2 ki te 6 e whakaatu ana i ngā rōpū e ono o te 2 (hanganga).

Tērā pea ka mahara ngā ākonga ko te ono 2 ka 12 (hanga).

Hono

Tāngia he pikitia o tō tiritiri i ngā pīni 12 i waenganui i ngā tamariki e 2, 3, me te 4. Ki te kore he ākonga e tuhi huānga me whakatauirā i tēnei.

[Ki te kore ngā ākonga e mōhio ki te whakatauirā i te tāhopu i tēnei hei wehenga i raro i te pikitia mō ngā tamariki hei tauira, $12 \div 2 = 6$; $12 \div 3 = 4$, $12 \div 4 = 3$]

He aha te ōrite, te rerekē hoki i a koe e tiritiri ana i ngā jellybeans mā te 2, 3, me te 4?

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Wehea tētahi huinga ahanoa kia rua, kia toru, kia whā hoki.

Whakamahia te whakarōpū hei whakatika i ngā raru whakawehenga me te kore tataui i ia ahanoa.

Tataui i roto i ngā rōpū.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tataui ai.

Tau 2

Tikanga o te tau whakarea, te tau e whakareatia ana, te tauwehe me te tau whakawehe

Whakarea me te whakawehe mā te whakarōpū me te tataui māwhitiwhiti.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Wehewehe, ōrite ngā rōpū, te wehenga, te huānga, ngā huinga.

Rapanga Motuhake

E 6 ngā pīni tiēre o Teejay. E hiahia ana a ia ki te tiritiri ki ōna hoa, a, ka hoatu ki a rātau kia 2 ia. E hia ngā hoa ka taea e ia te tiritiri ki a rātou?

E hia ngā hoa ka taea e Teejay te tiritiri i ana tīpīni ki a ia mēnā ka whakatau ia ki te hoatu kē i te 3 ki a rātou?

E 8 ngā pīni tiēre o Teejay. E hiahia ana a ia ki te tiritiri ki ōna hoa, a, ka hoatu ki a rātau kia 2 ia. E hia ngā hoa ka taea e ia te tiritiri ki a rātou?

E hia ngā hoa ka taea e Teejay te tiritiri i ana tīpīni ki a ia mēnā ka whakatau ia ki te hoatu kē i te 4 ki a rātou?

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 10

E \$10 tā Lotu i roto i ngā moni e rua tāra. E hia ana moni?

Tāngia he pēhea tō whakaoti i te raru.

E 9 ngā māpere o Lotu. E hiahia ana a ia ki te hoatu i ōna hoa kia 3 ngā māpere ia hoa. E hia ngā hoa ka taea e ia te hoatu māpere?

Tāngia he pēhea tō whakaoti i te raru.

Hei āwhina i te kaiako

Whakaritea he kaitatau hei whakamahi mā ngā ākonga hei whakatauiria i te raru.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite he tere ake, he ngāwari ake rānei te whakamahi i te hanganga me te huānga, te pānga rānei i te tūmahi ki te whakarea (ngā rōpū) i te tatau, i te whakamahi rānei i te whakamātautau me te hapa.

Whakangāwari i ngā ākonga ki te whakamahi i ngā huarahi whakawehe hanganga.

E arotahi ana tēnei tūmahi ki te tango auau i tētahi rōpū mai i te tau tapeke kia kore rā anō he mea e toe ana. E kīia ana tēnei ko te wehenga tangohanga, te wehenga whakahua rānei.

I roto i te tūhono, tautokona ngā ākonga kia mōhio ko ngā momo raruraru wehenga e rua ko te whakawehe ahanoa ki ngā rōpū ōrite, engari, mā ēnei raruraru wehewehenga i mōhio mātou ki te rahi o ngā rōpū, ā, i ngā tūmahi o mua, i mōhio mātou ki te maha o ngā rōpū. I roto i ngā momo wehenga e rua, ka taea te whakamahi i te whakarea hei whakatika i ngā raruraru. Ka taea e ngā huānga te āwhina ki te whakaoti i ngā tūmahi whakawehenga me te whakareatanga.

Mō te tūmahi takitahi, me whakawātea ngā kaitatau.

Wā toha

Mō te tūmahi tuatahi, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua kite rānei i ngā rōpū e rima o te rua, kua mahara rānei ko te rima 2 te tekau. Mēnā kāore anō ngā ākonga kia whakamahi i ēnei rongoā, whakatauiria tēnei mō rātou.

Mō te tūmahi tuarua, tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua kite i ngā rōpū e toru o te toru, kua raunaha rānei i ngā kaitatau ki tētahi huānga mā te hanganga 3 x 3.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Hono

He pēhea te ōrite o te wehewehenga ki te wehenga i ngā tūmahi o mua?

He aha te rerekētanga o te wehewehenga i ngā tūmahi o mua?

Me pēhea e āwhina ai tētahi huānga i a koe ki te whakaoti i ngā raruraru wehewehenga me te whakareatanga?

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Wehea tētahi huinga ahanoa kia rua me te toru.

Whakamahia te whakarōpū hei whakatika i ngā raru whakawehenga me te kore tatau i ia ahanoa.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Āhukahuka me te whakaahua i te whanaungatanga i waenga i te whakareatanga me te wehewehenga.

Rapanga Motuhake

E 12 ngā karepe a Lasi, e rua ngā peihana.

He aha ngā huarahi katoa e taea ai e ia te puru i ngā karepe ki roto i ngā peihana?

Tuhia ō whakaaro mā te whakamahi i ngā tātuhi, ngā huānga me ngā rerenga tau.

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Tau 2

Tikanga o te tau whakarea, te tau e whakareatia ana, te tauwehe me te tau whakawehe

Whakarea me te whakawehe mā te whakarōpū me te tatau māwhitiwhiti.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Wehewehe, ōrite ngā rōpū, te wehenga, te huānga, ngā huinga.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 11

Ka taea e koe ēnei huānga te hanga mā te whakamahi i ngā kaitatau me te tātuhi?

3 mā te 2

3 mā te 3

4 mā te 2

2 mā te 5

Whakapūketetia ngā rerenga tau e whakamahi ana i te whakareatanga me te wehenga kia ōrite ki ia rerenga.

Hei āwhina i te kaiako

Me whakawātea ngā kaitatau mā ngā ākonga hei hanga i ngā huānga.

Tautokona ngā ākonga ki te taki mēnā e ōrite ana tā rātou tātuhi ki te huānga. Tonoa ngā ākonga kia tuhi anō kia ōrite rā anō te tātuhi me te huānga. Hoatu ki ngā ākonga he mātitī, he pepa ira rānei ki te hiahia.

Tirohia mēnā ka taea te whakahua i ngā pātahitanga whakarea me te wehenga me te tuhi i ngā rerenga tau e ōrite ana.

Mō te tūmahi takitahi, me whakawātea ngā kaitatau.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e āhei ana ki te whakamahi i tētahi huānga hei tohu i te rōpū me te tuhi i ngā rerenga tau ōrite. Ki te kore ngā ākonga e tuhi i ngā rerenga tau, whakatauirā tēnei mō rātou.

Hono

Hangaia he huānga mō te 3 mā te 5.

Tuhia ngā rerenga tau ōrite.

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Whakamahia te whakarōpū hei whakaoti i ngā raru whakarea me te kore tatau i ia ahanoa.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Whakapūketetia ngā rerenga tau mā te whakarea me te wehenga kia ōrite ki tētahi huānga.

Rapanga Motuhake

E 12 ngā māpere o Sepi.

Āwhinatia ia ki te whakaraupapa ki ngā haupae e ōrite ana te rahinga o ia haupae.

E hia ngā haupae ka taea e koe?

E hia ngā māpere kei ia haupae?

Tāhopu i ō whakaaro mā te whakamahi i ngā tātuhī, ā, tuhia ngā rerenga tau kia ōrite.

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Tau 2

Tikanga o te tau whakarea, te tau e whakareatia ana, te tauwehe me te tau whakawehe

Whakarea me te whakawehe mā te whakarōpū me te tatau māwhitiwhiti.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Whakarea, rōpū ōrite, whakareatanga, maha, wehewehe, huānga.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Rapanga 12

Kei te tākaro a Timo me tana kohinga anga. E hiahia ana a ia ki te hanga i ngā anga takirua. E 5 ana anga. Ina whakaurua e ia ki te takirua, kotahi anō tōna toenga.

Mēnā e 6 ana anga, e hia ngā takirua ka taea e ia?

Ka taea e koe te mōhio ko ēhea ngā rōpū anga (mai i te 7-12) ka taea te whakauru takirua me te kore toenga?

Tāhopu i ō rongoā mā te tuhi me ngā rerenga tau.

Hei āwhina i te kaiako

Me wātea ngā kaitatau me tētahi raina tau mō te hono.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite he tauira te tatau i roto i ngā rōpū tokorua.

Tūmanako kia whakaaturia e ngā ākonga ō rātou whakaaro mā te whakamahi i ngā kaitatau, mā te hanga huānga e rua.

Tirohia mēnā ka tūhono ngā ākonga i waenga i te tūmahi me ngā tau tautahi me ngā taurua.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai kua tohu mā te whakamahi i tētahi huānga hei whakaatu ka taea te tiritahi takirua i ngā rōpū whai tau taurua. Mēnā kāore anō ngā ākonga kia whakamahi i tētahi huānga, whakatauiria tēnei mō rātou.

Hono

Whakaaturia ngā huānga ki ngā ākonga, kātahi ka whakaurua he raina tau mai i te 0 ki te 20.

Tonoa rātou kia porowhita i ngā tau ka taea te wehe takirua (rōpū tokorua). Tonoa rātou kia matapae ko ēhea ngā tau i tua atu i te 14 ka taea hoki te wehe takirua.

He aha ngā momo tau ēnei? [ngā tau taurua].

Whakaaro Matua o te Ao Pāngarau

Ka taea te whakarōpū me te tatau i ngā ahanoa o tētahi huinga kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea te whakarōpū i ngā tau i roto i ngā huarahi mutunga kore - ka noho ōrite tonu te tau i roto i tētahi huinga ahakoa pēhea te whakaritenga, te whakaaturanga rānei.

He tauira ki ngā āhuatanga o te hanganga o ngā tau.

Ka taea te whakarōpū i ngā ahanoa o tētahi huinga kia takirua, kia whā rānei kia whiwhi ai i te tapeke whakamutunga.

Ka taea e te huānga te tohu i tētahi rōpū.

Whainga ako Ka ako ngā mokopuna ki te:

Wehea tētahi rōpū kia rua.

Whakaahuatia he pēhea te tohu o te huānga i tētahi rōpū.

Whakaaturia tētahi huānga i runga i te hanganga.

Rapanga Motuhake

Tīpakohia tētahi o ngā tūmahi aromatawai e whai ake nei (āpitihia ki te mutunga o te tuhinga) hei ngohe takitahi:

Aromatawai 1: Whakarea me te Wehenga

Aromatawai 2: Whakarea me te Wehenga

Ngā tini mata o te Marautanga

Tau 1

Whakarea me te whakawehe mā te toha ōrite taonga me te whakarōpū, ka tatau ai.

Tau 2

Tikanga o te tau whakarea, te tau e whakareatia ana, te tauwehe me te tau whakawehe

Whakarea me te whakawehe mā te whakarōpū me te tatau māwhitiwhiti.

Ngā tini mata o te Reo Pāngarau

Wehewehe, takirua, rōpū o, rōpū ōrite, huānga, rerekē, taurua.

Mā te kaiako

Ngā Rongoā me ngā paku hapa

Aromatawai 1: Whakarea me te Wehenga

E 10 nga tamariki kai roto i te akomanga. Ka tono te kaiako ki a rātau kia uru ki roto i ngā rōpū e ōrite ana te rahi.

Whakaaturia ngā huarahi rerekē katoa e āhei ai rātou ki te uru ki ngā rōpū. Whakamahia ngā huānga me ngā rerenga tau hei tohu i ō whakautu.

Aromatawai 2: Whakarea me te Wehenga

E 12 ō māpere, ā, ka hoatu ki ngā rōpū ōrite te rahi.

Whakaaturia ngā huarahi rerekē katoa e taea ai e koe te whakarōpū i a rātou. Whakamahia ngā huānga me ngā rerenga tau hei tohu i ō whakautu.